

student

PODRĘCZNIK WDROŻENIOWY dla użytkowników innowacji społecznych wspierających proces przejścia z edukacji do pracy zgłoszonych i testowanych przez studentów i uczelnie ze wsparciem INKUBATORA INNOWACJI SPOŁECZNYCH: „CZAS nas STAŻ - granty dla innowatorów społecznych oferujących nowe rozwiązania praktycznej nauki zawodu w przejściu z edukacji do pracy”

Białystok, Gdynia, Kraków, Warszawa 2019

redakcja:

Michał Skarzyński – Przewodniczący Krajowej Kapituły Innowacji, Koordynator projektu, Białostocka Fundacja Kształcenia Kadr

współpraca:

Zespół ekspertów projektu, przedstawiciele Partnerów konsorcjum prowadzącego INKUBATOR INNOWACJI: dr hab. **Bogusław Plawgo** – Przewodniczący Wschodniej Kapituły Innowacji z ramienia Białostockiej Fundacji Kształcenia Kadr, kategoria STUDENT, dr hab. **Czesław Noworol** – Przewodniczący Południowej Kapituły Innowacji z ramienia Narodowego Forum Doradztwa Kariery, kategoria UCZEŃ, **Andrzej Stępnikowski** – Przewodniczący Zachodniej Kapituły Innowacji z ramienia Związku Rzemiosła Polskiego, kategoria MISTRZ, **Anna Różańska** – Przewodnicząca Północnej Kapituły Innowacji z ramienia Fundacji Gospodarczej w Gdyni, kategoria MENTOR oraz pozostali specjaliści: zdalni opiekunowie testów, trenerzy i doradcy innowacji, ewaluatorzy oraz Grantobiorcy zaangażowani w realizację projektu „CZAS nas STAŻ - granty dla innowatorów społecznych oferujących nowe rozwiązania praktycznej nauki zawodu w przejściu z edukacji do pracy" współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Copyright © by Białostocka Fundacja Kształcenia Kadr

Przygotowanie do druku, korekta językowa, druk i oprawa: Drukarnia Cyfrowa Partner Poligrafia, ul. Zwycięstwa 10, 15-703 Białystok

ISBN 978-83-65997-25-8

Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Egzemplarz bezpłatny

CZAS nas STAŻ
granty dla innowatorów społecznych
oferujących nowe rozwiązania
praktycznej nauki zawodu
w przejściu z edukacji do pracy

www.czasnastaz.edu.pl

spis treści

WPROWADZENIE 5

Opis celów Inkubatora Innowacji ze szczególnym uwzględnieniem grupy docelowej kategorii STUDENT. Opis profilu pomysłodawców oraz potencjalnych użytkowników i odbiorców innowacji wypracowanych przez szkoły wyższe, studentów i absolwentów uczelni oraz akademickie biura karier

TOP innowacja 6

LUKA KOMPETENCYJNA. Szczegółowy opis innowacji wybranej przez Inkubator do wdrożeń spośród wszystkich pomysłów testowanych w kategorii STUDENT. Przewodnik wdrożeniowy zawierający opis problemu, cele nowego rozwiązania i kosztorys jego zastosowania, opis etapów i elementów innowacji oraz rekomendacje wdrożeniowe dla przyszłych użytkowników rozwiązania

Rekomendacja 2 10

INTERDYSCYPLINARNY staż. Druga innowacja rekomendowana przez Inkubator do upowszechniania wybrana spośród wszystkich pomysłów testowanych w kategorii STUDENT. Skrócony przewodnik wdrożeniowy po innowacji zawierający opis rozwiązywanego problemu, cele nowego rozwiązania oraz kosztorys jego zastosowania w praktyce przez potencjalnych użytkowników

Rekomendacja 3 12

SOLVE the CASE. Opis trzeciej innowacji rekomendowanej przez Inkubator do upowszechniania wybranej spośród wszystkich pomysłów testowanych w kategorii STUDENT. Skrócony przewodnik wdrożeniowy po innowacji zawierający opis rozwiązywanego problemu, cele nowego rozwiązania oraz kosztorys jego zastosowania w praktyce przez potencjalnych użytkowników

INNOWACJE REKOMENDOWANE do wdrożeń wybrane zostały w wyniku szczegółowej analizy i oceny raportów z półrocznego testowania rozwiązań, ewaluacji wewnętrznej z udziałem uczestników testu oraz ewaluacji zewnętrznej z udziałem potencjalnych użytkowników. Wybór innowacji zatwierdzony został przez Krajową Kapitułę Innowacji.

spis treści

Inne POMYSŁY testowane w kategorii STUDENT **14**

Skrócony opis pozostałych pomysłów testowanych w kategorii STUDENT ze wskazaniem kluczowej idei oraz możliwości jej zastosowania przez studentów i uczelnie. Pomysły: **BONUS za LOS**, **kariera NA UCZELNI**, **PROGRES staż**, **przedsiębiorczość DLA ARTYSTÓW** oraz **RODZICIELSTWO nauka praca**

Innowacje i pomysły z kategorii MENTOR **17**

Skrócony opis wszystkich pomysłów testowanych w kategorii MENTOR ze wskazaniem kluczowej idei prezentowanych rozwiązań. Analiza pomysłów pod kątem ich zastosowania przez uczelnie

Innowacje i pomysły z kategorii UCZEŃ **27**

Skrócony opis wszystkich pomysłów testowanych w kategorii UCZEŃ ze wskazaniem kluczowej idei prezentowanych rozwiązań. Analiza pomysłów pod kątem ich zastosowania przez uczelnie i studentów

Innowacje i pomysły z kategorii MISTRZ **31**

Skrócony opis wszystkich pomysłów testowanych w kategorii MISTRZ ze wskazaniem kluczowej idei prezentowanych rozwiązań. Analiza pomysłów pod kątem ich zastosowania przez uczelnie

WSPARCIE dla UŻYTKOWNIKÓW **36**

Zasady korzystania z opisanych rozwiązań oraz proponowane obszary wsparcia użytkowników przez Inkubator Innowacji

INNOWACJE POWIĄZANE to inne pomysły oraz innowacje testowane w pozostałych kategoriach konkursu, które mogą być inspiracją dla instytucji publicznych i pozarządowych oraz szkół wyższych w organizacji kształcenia praktycznego studentów i absolwentów uczelni lub też stosowane po nieznacznej modyfikacji.

wprowadzenie

INKUBATOR INNOWACJI SPOŁECZNYCH ma na celu identyfikację oraz wsparcie oddolnych innowacji społecznych w obszarze przejścia z systemu edukacji do pracy na poziomie szkół zawodowych oraz **na poziomie uczelni**. Poszukiwaliśmy pomysłodawców, innowatorów oraz pasjonatów chcących rozwiązać w nieszablonowy sposób problemy młodzieży kończącej edukację i wchodzącej na rynek pracy. Wspieraliśmy proces inkubacji, testowania i wdrażania 32 innowacji spośród ponad 100 pomysłów zgłoszonych na terenie całego kraju. Poprzez bezzwrotne granty o średniej wartości 50 000 złotych oraz uproszczone metody ich rozliczania, tworzyliśmy przyjazne warunki do opracowania i przetestowania najlepszych pomysłów przez osoby, które nie musiały mieć doświadczenia lub zaplecza niezbędnego do realizacji standardowych projektów. Dotacja była okazją na dopracowanie pomysłu i sprawdzenia go w praktyce poprzez próbną i kontrolowaną realizację wymarzonego stażu zawodowego, praktyki studenckiej czy eksperymentu edukacyjnego w zakresie nowych metod organizacji nauki zawodu z udziałem pracodawców. Wszystkie rozwiązana po 6 miesiącach testów zostały ocenione i przeanalizowane po to, by wybrać spośród nich najlepsze pomysły do upowszechnienia i wdrożeń. Nasz Inkubator bazuje na doświadczeniu Białostockiej Fundacji Kształcenia Kadr w realizacji projektów innowacyjnych i wdrożeniowych potwierdzonym tytułem Lidera Innowacji 2007-2013. Unikalne doświadczenie wsparte wiedzą naszych konsorcjantów i Partnerów staje się dziś silnym impulsem rozwojowym dla innowatorów i pasjonatów praktycznej nauki zawodu w Polsce.

POMYSŁODAWCY w kategorii STUDENT: studenci, nauczyciele akademiccy, pracownicy naukowi, pedagodzy, samorządy studenckie, uczelnie, biura karier zgłaszające pomysły w zakresie nowych form organizacji studenckich praktyk zawodowych, staży zawodowych w firmach oraz innych form współpracy z przedsiębiorcami, ze szczególnym uwzględnieniem rozwiązań w zakresie przedsiębiorczości akademickiej i komercjalizacji wiedzy; doradcy zawodowi i doradcy kariery uczelnianych biur karier zgłaszający pomysły w zakresie organizacji praktycznej nauki zawodu oraz/lub zdobywania doświadczenia w zawodzie.

UŻYTKOWNICY i odbiorcy: Innowacje i pomysły dotyczące organizacji praktycznej nauki zawodu studentów i absolwentów uczelni prezentowane w tym podręczniku zostały opracowane z myślą o wsparciu procesu przejścia studentów z edukacji do pracy. Mogą być więc stosowane przez studentów, uczelnie i biura karier.

LUKA KOMPETENCYJNA

Metoda oraz internetowe narzędzie do badania potrzeb edukacyjnych studentów w procesie organizacji praktyk studenckich. Rozwiązanie umożliwia identyfikację luk kompetencyjnych pomiędzy programem kształcenia na uczelni i realnymi wymaganiami środowisk pracy a następnie przełożenie zidentyfikowanej rozbieżności na język programu praktyki studenckiej. Kluczem narzędzia jest informatyczny katalog czynności zawodowych typowych dla ośrodków oceny w modelu assessment center przypisany do efektów kształcenia programu studiów i praktyk.

Tytuł projektu: LUKA KOMPETENCYJNA - narzędzia do badania potrzeb edukacyjnych studentów uczelni technicznych na rzecz praktyk studenckich.
Pomysł i realizacja testu: Małopolski Instytut Gospodarczy.
Region konkursowy oraz miejsce realizacji: Wschodnia Kapituła Innowacji, województwo podkarpackie, Rzeszów.
Status innowacji: TOP innowacja

Problem, na który odpowiada Innowacja: Teoretyczny model kształcenia wyższego powoduje, iż w toku nauki studenci zdobywają przede wszystkim kompetencje zdawania testów i egzaminów. Absolwenci uczelni nie posiadają w portfolio praktycznych kompetencji do pracy poza ogólnymi doświadczeniami zdobywanymi w trakcie wakacyjnych praktyk czy pracy sezonowej. Absolwenci nie potrafią komercjalizować wiedzy akademickiej, gdyż nie mają umiejętności zastosowania w rzeczywistości produkcyjnej, usługowej czy organizacyjnej wiedzy teoretycznej ze studiów. Nie mają też szerokiego spektrum umiejętności uniwersalnych związanych z pracą w zespole, zarządzaniem czasem i pracą oraz praktycznej wiedzy z procesów korporacyjnych, administracyjnych i technologicznych specyficznych dla danego zawodu, firmy lub zakładu produkcyjnego. Luka kompetencyjna to rozbieżność pomiędzy wymaganiami danego stanowiska pracy a pakietem kompetencji oferowanych przez absolwenta nazywamy. Diagnoza luki oraz jej opis językiem konkretnych czynności i zadań zawodowych są punktem wyjścia precyzyjnych działań edukacyjnych przygotowujących absolwenta do wejścia na konkretne stanowisko pracy jeszcze w trakcie studiów.

Dla kogo? Dla akademickich biur karier poszukujących narzędzi diagnozy potrzeb edukacyjnych studentów wybierających się na praktykę studencką w ujęciu realnych wymagań stanowisk pracy. Dla studentów szukających lepszych programów praktyk.

Cel innowacji: Optymalizacja kształcenia praktycznego poprzez precyzyjne dostosowanie programu praktyk do wymagań stanowiskowych oraz deficytów kompetencyjnych stażysty. Precyzyjne programy praktyk studenckich zwiększają ich efektywność (skracają czas do minimum) poprzez rezygnację z celów ogólnych. Optymalizacja programu jest ważna w dobie wysokiej konkurencji innych form edukacyjnych dostępnych dla studentów w programach Erasmus czy na otwartym rynku europejskim. Użytkownikiem rozwiązania w tym kontekście jest student samodzielnie projektujący program swojej praktyki, lub uczelnia i pracodawca oferujące praktyki studenckie. Zważywszy na wysokie koszty pracodawcy w organizacji praktyk studenckich w związku z oddelegowaniem pracownika do nauki praktycznej studenta, rozwiązanie przyniesie wymierne oszczędności dla przedsiębiorców, którzy dzięki wdrożeniu innowacji w większym stopniu będą uczestniczyć w kształceniu praktycznym studentów. Celem jest precyzyjne dopasowanie programów praktyk studenckich do faktycznych potrzeb edukacyjnych studenta poprzez diagnozowanie luki kompetencyjnej pomiędzy stanowiskiem pracy a programem studiów.

Zastosowanie modelu generuje dodatkowe koszty w porównaniu do standardowej praktyki studenckiej, związane głównie z diagnozą luki kompetencyjnej będącej podstawą do opracowania optymalnego programu praktyki. Koszty związane z optymalizacją, a więc skróceniem programu nauki w firmie, rekompensowane są przez obniżenie kosztów firmy związanych z delegowaniem pracowników do opieki nad studentem. Koszty diagnozowania luki kompetencyjnej szacowane są na około 2 000 PLN, na jedno stanowisko pracy. Jest to koszt warsztatów z pracodawcami na wybranych stanowiskach oraz ze studentami kierunków studiów powiązanych z tymi stanowiskami a także koszt opracowania analitycznego efektów kształcenia na tych kierunkach. Koszt ten występuje jednorazowo na etapie przygotowania programów praktyk a dla kolejnych studentów kierunku lub uczestników staży na tym samym stanowisku pracy generowane już będą oszczędności związane z optymalizacją programu kształcenia. Dlatego też rozwiązanie rekomendowane jest dla akademickich biur karier organizujących wiele praktyk w tych samych firmach lub dla studentów tych samych kierunków kształcenia.

Dlaczego? Narzędzie optymalizuje program praktyk studenckich, poprzez skrócenie ich do precyzyjnie diagnozowanej luki kompetencyjnej daje oszczędności dla firm przyjmujących studentów na praktyki wynikające z obniżenia kosztów personelu.

Etapy, elementy i narzędzia, z których składa się innowacja: Prawidłowe zastosowanie innowacji przez potencjalnego użytkownika, w sposób zapewniający optymalne korzyści dla odbiorcy rozwiązania wymaga zastosowania wypracowanych w ramach testu etapów wsparcia i narzędzi. Etapy wsparcia w innowacji: Organizacja praktyki studenckiej zorientowanej na lukę kompetencyjną zaczyna się od warsztatów kompetencyjnych na których opracowywany jest model kompetencyjny wybranego stanowiska pracy. Warsztaty realizowane są z udziałem studentów, pracowników przedsiębiorstw oraz ekspertów ds. kompetencji. Efektem warsztatu jest profil kompetencyjny stanowiska, na którym realizowana będzie praktyka w oparciu o zestaw kompetencyjny dla stanowiska porównany z efektami kształcenia na kierunku studiów, dla którego organizowana jest praktyka studencka. Fakultatywnym etapem modelu jest realizacja opisów stanowisk pracy przez studentów na praktyce oraz warsztaty stażowe z pracodawcami, na których weryfikowany jest wstępny profil kompetencyjny stanowiska pracy. Ten obszar modelu służy wypracowaniu profili dla nowych stanowisk pracy, jednak użytkownik innowacji może skorzystać z gotowych opracowań dla 6 różnych stanowisk powiązanych z 3 kierunkami studiów. Narzędzia: Kluczowym narzędziem modelu jest formularz kompetencji stażysty oraz program kompetentnego stażu wsparty podręcznikiem Kompetentnego Stażysty. Kompetencje: Do zastosowania rozwiązania nie są wymagane specjalne kompetencje, gdyż narzędzia oparte są na wiedzy pracodawców o własnych stanowiskach pracy oraz studentów o swoich potrzebach edukacyjnych i kierunkowych efektach kształcenia. Dlatego też model może być stosowany przez akademickie biura karier bez wsparcia ekspertów zewnętrznych. Istotną kompetencją użytkownika modelu są jednak umiejętności tworzenia lokalnych partnerstw lub sieciowania, gdyż model wymaga współpracy uczelni, studentów, specjalistów od opisu kompetencji z pracodawcami na poziomie pracowników lub przełożonych, brygadzistów czy mistrzów znających dobrze wymagania stanowisk pracy. Kluczem dobrej współpracy na tym poziomie sa umiejętności społeczne zapewniające dobry kontakt i zrozumienie pracowników technicznych firm z pracownikami naukowymi czy studentami, którego celem jest uzgodnienie dwóch metod, języków opisu kompetencji, czyli języka zadań i czynności zawodowych praktyków z językiem efektów kształcenia naukowców.

W jaki sposób? Znajdź studentów zainteresowanych niwelowaniem braków w edukacji oraz pracodawców chcących opisać swoje stanowiska pracy. Poprzez analizę porównawczą opisów stanowisk pracy z efektami kształcenia zdefiniuj lukę kompetencyjną.

Rekomendacje wdrożeniowe: Rozwiązanie zostało pozytywnie ocenione zarówno w procedurze ewaluacji wewnętrznej z uczestnikami testu oraz organizatorem testu jak też i w drodze ewaluacji zewnętrznej z udziałem potencjalnych użytkowników rozwiązania oraz odbiorców innowacji. Trafność: Rozwiązanie odpowiada na problemy studentów w zakresie zgodności praktyk studenckich z edukacją na uczelni, nie tylko w zakresie kierunku kształcenia, tematu pracy dyplomowej lecz także dodatkowej funkcji niwelowania luki kompetencyjnej pomiędzy kierunkowymi efektami kształcenia a wymaganiami stanowisk pracy typowych dla kierunku kształcenia. Rozwiązanie odpowiada też na potrzeby pracodawców, firm przyjmujących na praktyki, w zakresie optymalizacji programów praktyk i skrócenia czasu przebywania studenta w firmie, co obniża koszty realizacji praktyk po stornie pracodawcy. Użyteczność: Narzędzia mogą być zastosowane w prosty sposób przez akademickie biura karier organizujące praktyki studenckie. Skuteczność: Model zwiększa satysfakcję studentów uczestniczących w praktykach zorientowanych na lukę kompetencyjną oraz zaangażowanie edukacyjne pracodawców w zoptymalizowany program praktyki. Zastosowanie modelu umożliwia tworzenie optymalnego programu praktyki w wymiarze zgodności z efektami kształcenia na uczelni oraz z wybranymi zagadnieniami pracy naukowej czy dyplomowej. Warunki efektywności i czynniki sukcesu: Kluczowym czynnikiem sukcesu jest zaangażowanie pracodawców w określanie profilu kompetencyjnego stanowisk pracy przed diagnozą luki kompetencyjnej oraz umiejętność odniesienia w analizie porównawczej opisu stanowisk pracy do kierunkowych efektów kształcenia. Wyzwaniem jest uzgodnienie języka pracodawcy posługującego się zestawem czynności i zadań zawodowych oraz określeń technologicznych i procesowych z teoretycznym i ogólnym językiem efektów kształcenia. Uniwersalność: Model może być z powodzeniem stosowany na innych kierunkach studiów a nawet na poziomie kształcenia zawodowego i branżowego w szkołach średnich. Możliwe modyfikacje i rozwój pomysłu: Ważnym zadaniem jest budowa informatycznych zasobów opisów zadań zawodowych wraz z ankietami CAWI umożliwiającymi firmom zdalną specyfikację stanowisk pracy. Użytkownicy zainteresowani stosowaniem innowacji powinni kontaktować się z Inkubatorem, który udzieli dodatkowych szczegółowych instrukcji oraz w razie potrzeby pomoże skontaktować się z pomysłodawcą.

I co dalej? Zaproś kolejne firmy do opisu stanowisk pracy oraz uczelnie i studentów do identyfikacji luk kompetencyjnych na kolejnych kierunkach studiów. Twórz internetowe bazy danych o stanowiskach pracy z możliwością ich porównania z efektami kształcenia.

INTERDYSCYPLINARNY staż

Specjalistyczny staż zawodowy w modelu edukacji praktycznej kandydata do pracy w roli Koordynatora pomocy dziecku. Staż realizowany w kilku instytucjach tworzących komplementarną ofertę wsparcia rodziny. Model pozwala poznać wspólną ofertę kilku instytucji działających w obszarze usług opiekuńczych. Rezultatem jest doświadczenie wielostanowiskowe, wykraczające ponad jedną instytucję, adekwatnie do rzeczywistej, czyli złożonej oferty usług na rynku, z którą styka się dziś rodzic dziecka.

Tytuł projektu: INTERDYSCYPLINARNY, specjalistyczny staż zawodowy.
Pomysł i realizacja testu: Magdalena Skolimowska, psycholog.
Region konkursowy oraz miejsce realizacji: Północna Kapituła Innowacji, województwo warmińsko-mazurskie, Olsztyn.
Status innowacji: Rekomendacja

Problem, na który odpowiada Innowacja: Dysfunkcje w rodzinie stanowią powszechny problem, a wówczas, gdy czynniki patogenne zostają skumulowane, konieczna jest kompleksowa pomoc ze strony specjalistów. Dysfunkcje jako zjawisko złożone i wielowymiarowe, stanowią wyzwanie zarówno dla społeczeństwa, jak i polityki społecznej państwa. Dotyczy to w szczególności polityki edukacyjnej na rzecz rozwiązywania tych złożonych problemów, gdy podjęcie pracy zawodowej w obszarze działań opiekuńczo-wychowawczych oraz socjalnych ukierunkowanych na efektywną pomoc dzieciom i ich rodzinom wymaga interdyscyplinarnego przygotowania. Kluczowym problemem jest niedostateczny zakres praktyk studenckich w zawodach związanych z rozwiązywaniem problemów rodziny i dziecka, nie tylko w sensie czasowym czy merytorycznym, ale przede wszystkim z racji lokalizowania praktyki w jednej instutucji, która nie oddaje całego spectrum problemów i wyzwań przyszłej pracy zawodowej. W szczególności dotyczy to doświadczenia odmiennych perspektyw rozumienia i rozwiązywania problemu w różnych instytucjach działających w systemie pomocy. Model daje szanse porównania a nawet komplementarnego łączenia perspektywy publicznej i pozarządowej lub społecznej i edukacyjnej w przyszłej pracy.

Dla kogo? Dla studentów zainteresowanych szerszym kontekstem zawodu, na który mogą się składać komplementarne usługi instytucji działających na rzecz jednego klienta. Dla biur karier organizujących praktyki na kierunkach społecznych.

Cel innowacji: Celem interdyscyplinarnego stażu jest zapoznanie studenta ze specyfiką zawodu. Program praktyk w kilku instytucjach ma umożliwić zrozumienie i doświadczenie odmiennej specyfiki pomocy w instytucjach publicznych działających w paradygmacie urzędowym oraz w instytucjach niepublicznych, czyli w firmach prywatnych działających w paradygmacie usług komercyjnych oraz w organizacjach pozarządowych działających w paradygmacie lokalnej aktywności społecznej. Interdyscyplinarny program umożliwia uchwycenie komplementarności lub rozbieżności perspektyw różnych instytucji w systemie usług społecznych a przyszłym adeptom zawodu pozwala zrozumieć i ćwiczyć w praktyce unikalne powiązania i współzależności zawodowe. Takie doświadczenie jest pożądane przy zatrudnianiu w instytucjach koordynujących i oferujących pieczę zastępczą oraz specjalistyczną pomoc dla dzieci i ich rodzin. Wartością dodaną modelu jest kreowanie w ramach interdyscyplinarnego stażu platformy współpracy pomiędzy tymi instytucjami. Celem rozwiązania jest zapewnienie na praktyce warunków do doświadczenia odmiennych i komplementarnych perspektyw rozwiązywania problemów społecznych.

Koszt zastosowania innowacji: Zastosowanie narzędzia generuje dodatkowe koszty w porównaniu do standardowej praktyki studenckiej, które związane są przede wszystkim z organizacją specjalnego warsztatu wprowadzającego do interdyscyplinarnego programu praktyki, którego celem, oprócz uświadomienia złożonej problematyki zawodu, jest identyfikacja instytucji działających w systemie usług. Koszty takiego warsztatu szacowane są na około 2 500 PLN, przy czym mogą być znacznie obniżone przy korzystaniu z zasobów lokalowych akademickich biur karier ograniczając się do wynagrodzenie trenera lub przedstawicieli instytucji angażowanych w projekt. Ponadto koszt ten jest dzielony na kilku studentów uczestniczących w programie. Dodatkowym kosztem, w stosunku do typowego stażu, jest koszt kilku opiekunów praktyki a koszt ten będzie zależał od ilości instytucji uwzględnionych w programie oraz ich charakteru: publicznego, komercyjnego lub pozarządowego. Jednak także i ten koszt nie musi być kosztem w całości dodatkowym, gdyż angażowanie kilku opiekunów w ramach jednej praktyki o określonej długości może po prostu dzielić standardowy koszt opiekuna na kilku pracowników.

Dlaczego? Model umożliwia współpracę kilku różnych instytucji tworzących system usług dając studentom szansę poznania komplementarnych perspektyw rozwiązywania problemu społecznego przez urzędy, firmy oraz organizacje pozarządowe.

SOLVE the CASE

Kreatywna formuła zdobywania doświadczeń praktycznych studentów medycyny w formie warsztatów oraz medycznej gry zespołowej opartej na zasadach „escape the room". Model oferuje zaprojektowane we współpracy z praktykami i dydaktykami uczelni medycznej różnorodne scenariusze edukacyjne dostosowane do katalogu kwalifikacji, zadań zawodowych czy sytuacji kryzysowych zidentyfikowanych jako kluczowe zadania i wyzwania środowiska pracy przyszłych lekarzy.

Tytuł projektu: SOLVE the CASE!
Pomysł i realizacja testu: Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach, Dział Karier Studenckich i Promocji Uczelni.
Region konkursowy oraz miejsce realizacji: Południowa Kapituła Innowacji, województwo śląskie, Katowice.
Status innowacji: Rekomendacja

Problem, na który odpowiada Innowacja: Uczelnie medyczne prowadzą badania opinii pracodawców, których celem jest uzyskanie od pracodawców informacji na temat ich oczekiwań wobec absolwentów kierunków medycznych, co w konsekwencji może przyczynić się do dostosowania programu kształcenia do potrzeb rynku pracy. W badaniu prosi się respondentów o wskazanie kryteriów przyjmowania do pracy absolwentów, o ocenę poziomu przygotowania absolwentów do pracy oraz ocenę ich wiedzy teoretycznej i praktycznej. Badania wykazują, że większość pracodawców ocenia dobrze poziom przygotowania merytorycznego absolwentów do podjęcia pracy, jednakże wskazują oni na niewystarczające przygotowanie studentów w zakresie kompetencji interpersonalnych i społecznych, niezbędnych do poruszania się po rynku pracy oraz kluczowych w zawodach medycznych związanych z obsługą pacjenta. Tymczasem program studiów oraz standardowych praktyk studenckich, realizowanych często w izolowanym lub zamkniętym, homogenicznym środowisku nie daje szansy doświadczania wyzwań zawodowych, zarówno merytorycznych jak i społecznych czy psychologicznych.

Dla kogo? Dla studentów ceniących praktyczne umiejętności rozwiązywania konkretnych zadań i problemów zawodowych. Dla akademickich biur karier organizujących kształcenia praktyczne w oparciu o studia przypadków i symulacje środowisk pracy.

Cel innowacji: Model poprzez stworzenie symulowanych warunków środowiska pracy daje szanse studentom ćwiczyć kompetencje społeczne w kontekście konkretnych wyzwań zawodowych i merytorycznych. Specjalnie zaprojektowane przez zawodowców zadania, rozwiązywane w logice zabawy „escape the roome", zmuszają studentów do stosowania, ćwiczenia i rozwijania kompetencji związanych z pracą zespołową, kreatywnością, analitycznym myśleniem czy radzeniem sobie ze stresem, co jest kluczowym wyposażeniem dobrego lekarza pierwszego kontaktu, diagnosty czy chirurga. Kluczowym celem narzędzia jest tworzenie zintensyfikowanych warunków i wyzwań pozwalających w krótkim czasie ćwiczyć i trenować te kompetencje, które są pomijane lub niedoceniane w toku studiów. Istotnym aspektem jest też ćwiczenie praktyczne aspektów merytorycznych zawodu w trakcie rozwiązywania konkretnych zagadek i wyzwań zawodowych w trakcie wspólnej pracy zespołu. Celem modelu jest więc intensyfikacja praktyki i treningu kompetencji miękkich w zawodach medycznych poprzez ćwiczenia praktyczne realizowane zespołowo zmieniające postawy, motywację oraz samoocenę studenta.

Koszt zastosowania innowacji: Zastosowanie modelu kreuje dodatkowe koszty w porównaniu do tradycyjnej praktyki studenckiej, które są związane przede wszystkim z opracowaniem zadań i ćwiczeń „escape the room" oraz ewentualnym kosztem organizacji gier lub wyposażenia niezbędnego do przeprowadzenia zadań. Rozwiązanie jest efektywne kosztowo, ponieważ tworzy łatwy do powielenia model, z którego korzystać mogą inne uczelnie lub biura karier. Należy oczekiwać, że pracodawcy wezmą udział w tworzeniu zadań dla kolejnych kierunków lub zawodów nie oczekując wynagrodzenia, mając na względzie korzyści z podnoszenia kompetencji społecznych i zawodowych studentów. Koszt opracowania medycznej gry symulacyjnej szacowany jest na około 12 000 PLN, przy czym jest to koszt opracowania nowej gry i nie musi być on ponoszony w sytuacji, gdy użytkownik innowacji korzysta z wypracowanego rozwiązania. Dodatkowym kosztem są szkolenia z kompetencji miękkich oraz umiejętności interpersonalnych dla studentów przygotowywanych do udziału w grze symulacyjnej, który szacowany jest na około 3 000 PLN dla grupy 15 osobowej w ramach 3 dni szkolenia. Także ten koszt może być obniżony, gdy szkolenie prowadzi biuro karier.

Dlaczego? Narzędzie umożliwia studentom ćwiczyć kompetencje miękkie oraz interpersonalne w trakcie rozwiązywania zadań zawodowych i radzenie sobie z symulowanymi wyzwaniami społecznymi lekarza, których nie doświadczają w toku studiów.

BONUS za LOS

Innowacyjny model badania losów absolwentów z zastosowaniem metod bonusowych rozwiązujący aktualne bariery w ocenie efektywności kształcenia zawodowego szkół zawodowych i uczelni. Rozwiązanie odpowiada na podstawowy problem zachęty młodzieży do dzielenia się informacjami o swoich losach zawodowych po zakończeniu edukacji. Model oferuje internetowe lub finansowe instrumenty opłacania respondentów lub motywowania uczniów szkół zawodowych i studentów do badania losów zawodowych absolwentów ich szkoły czy uczelni.

Tytuł projektu: BONUS ZA LOS - badanie losów absolwentów z zastosowaniem metod bonusowych.
Pomysł i realizacja testu: Wyższa Szkoła Ubezpieczeń, Biuro Karier.
Region konkursowy oraz miejsce realizacji: Południowa Kapituła Innowacji, województwo małopolskie, Kraków.
Status innowacji: Pomysł

kariera NA UCZELNI

Wieloetapowy model zdobywania doświadczeń praktycznych przez studentów rozpoczynający się już na pierwszym roku studiów. Model polega na inicjowaniu współpracy pomiędzy studentem a przyszłym pracodawcą poprzez wprowadzenie w siatkę studiów programu umożliwiającego kontakt pomiędzy zainteresowanymi. Długoterminowe wsparcie studenta w połączeniu z praktykami służy płynnemu przejściu z edukacji do pracy z obustronną korzyścią zarówno dla studenta jak i pracodawcy.

Tytuł projektu: Kariera zaczyna się NA UCZELNI.
Pomysł i realizacja testu: Uniwersytet Śląski w Katowicach.
Region konkursowy oraz miejsce realizacji: Południowa Kapituła Innowacji, województwo śląskie, Katowice.
Status innowacji: Pomysł

Dla kogo? Dla biur karier poszukujących nowych form badania losów absolwentów w oparciu o współpracę z absolwentami. Dla biur karier oraz studentów poszukujących nowych rozwiązań dostosowania programu nauczania uczelni do potrzeb rynku pracy.

PROGRES staż

Model projektowania programów staży dla kilku roczników tego samego kierunku studiów w oparciu o intermentoring studentów, zdejmujący z firmy przyjmującej na staż główny koszt edukacyjny, a jednocześnie umożliwiający studentom pierwszego roku studiów zdobycie doświadczenia zawodowego w realnych wdrożeniach lub projektach, do których nie mają dostępu na tradycyjnych stażach. Model oferuje rozwiązania delegowania zadań edukacyjnych na starszych stażystów oraz dzielenia stanowiska pracy pomiędzy stażystów o różnych kompetencjach.

Tytuł projektu: PROGRES STAŻ - projektowanie programów staży w oparciu o model intermentoringu studentów kierunku z różnych lat studiów.
Pomysł i realizacja testu: White Hill sp. z o. o. Spółka Komandytowa.
Region konkursowy oraz miejsce realizacji: Wschodnia Kapituła Innowacji, województwo podlaskie, Białystok.
Status innowacji: Pomysł

przedsiębiorczość DLA ARTYSTÓW

Program staży menedżerskich dla studentów i absolwentów kierunków artystycznych przygotowujący do wykonywania wolnego zawodu w ramach własnej firmy, szczególnie w zakresie praktyki zarządzania w małym przedsiębiorstwem lub własną firmą oraz praktycznego radzenia sobie z otoczeniem biznesowym. Specjalny program staży wykorzystuje kształcenie modułowe w Indywidualnym Planie Rozwoju Menedżera, jako uzupełnienie wykształcenia zawodowego w tzw. wolnych zawodach.

Tytuł projektu: Przedsiębiorczość dla artystów.
Pomysł i realizacja testu: Beata Grudzińska w partnerstwie z Wyższą Szkołą Umiejętności Społecznych BKIP.
Region konkursowy oraz miejsce realizacji: Zachodnia Kapituła Innowacji, województwo wielkopolskie, Poznań.
Status innowacji: Pomysł

Dla kogo? Dla studentów pierwszych lat studiów chcących wcześniej odbyć praktyki zawodowe z pomocą starszych studentów. Dla studentów kierunków artystycznych lub przygotowujących się do własnej firmy czy wykonywania wolnego zawodu.

RODZICIELSTWO nauka praca

Model wsparcia uczących się rodziców, uczniów lub studentów stojących przed wyzwaniem rodzicielstwa poprzez bank czasu, grupy wsparcia, coaching oraz świetlicę edukacyjną. Miejsce i grupa specjalistów oferuje bezpieczną przestrzeń dla rodziców i ich dzieci, wspiera ideę bliskości, porozumienia bez przemocy, poszerzaniu wiedzy o rodzicielstwie i łączeniu go z życiem zawodowym w modelu work life balance. Świetlicę tworzą psycholodzy, pedagodzy, animatorzy zabaw i rodziców, przez co jest miejscem edukacji oraz wzajemnej opieki nad dzieckiem.

Tytuł projektu: RODZICIELSTWO - Praca - Nauka.
Pomysł i realizacja testu: Anastazja Hykiel, psycholog.
Region konkursowy oraz miejsce realizacji: Wschodnia Kapituła Innowacji, województwo podlaskie, Białystok.
Status innowacji: Pomysł

Dla kogo? Dla studentów stojących przed wyzwaniem wczesnego rodzicielstwa. Dla biur karier promujących łączenie edukacji i pracy z rodzicielstwem. Dla studentów poszukujących nowych form wsparcia w funkcjach rodzicielskich chcących kontynuować naukę.

mentor

Inkubator Innowacji Społecznych
innowacje testowane przez instytucje i organizacje

WORK for JOB

Pogram zdobywania doświadczenia zawodowego przez studentów socjologii w trakcie badań realizowanych na rzecz powiatowego urzędu pracy. Prowadzenie badań związanych z rynkiem pracy zamówionych przez urząd pracy pozwala studentom rozwijać warsztat pracy i ćwiczyć kompetencje zawodowe badacza w realiach rynkowych na rzeczywistych projektach badawczych. Staż badawczy jest także okazją do poznawania samego rynku pracy i zasad nim rządzących - stając się, w ten sposób, praktycznym przygotowaniem stażystów do ich wejścia na rynek.

Tytuł projektu: WORK for JOB - przez praktykę do pracy - program zdobywania doświadczenia zawodowego dla studentów socjologii.
Pomysł i realizacja testu: Powiatowy Urząd Pracy w Tychach.
Region konkursowy oraz miejsce realizacji: Południowa Kapituła Innowacji, województwo śląskie, Tychy.
Status innowacji: TOP innowacja

Problem, na który odpowiada Innowacja: Pracownicy naukowi uczelni podnoszą problem braku możliwości wykorzystania przez studentów wiedzy uniwersyteckiej w praktyce. Ponadto wskazują, iż studenci socjologii zazwyczaj przygotowując prace dyplomowe o charakterze teoretyczno-empirycznym często mają problem praktyczny z gromadzeniem materiału empirycznego. Rozwiązanie umożliwia studentom zdobycie praktycznego doświadczenia zawodowego w trakcie studiów dotyczącego zasad realizacji badań i analiz naukowych wykonywanych pod konkretne potrzeby instytucji, zasad funkcjonowania instytucji, współpracy międzyinstytucjonalnej oraz nabycie umiejętności pracy w zespole. Dzięki udziałowi w tej formule stażu studenci uzyskują materiały empiryczne, które mogą wykorzystać podczas pisania swoich prac dyplomowych. Ponadto studenci w praktyce zapoznają się z metodologią realizacji badań rynkowych – co zwiększy ich szanse na rynku pracy. Przeprowadzone badania sygnowane są nazwiskiem autora i mogą być wykorzystane w życiorysie zawodowym absolwenta. Badania wydawane są w formie publikacji udostępnionych studentom, uczelni oraz bibliotece uniwersyteckiej czy zainteresowanym instytucjom.

Dla kogo? Dla studentów realizujących projekty badawcze chcących zdobyć praktyczne doświadczenia prowadzenia badań z szansą ich publikacji. Dla biur karier współpracujących z instytucjami rynku pracy i firmami badawczymi oraz organizacjami publicznymi.

CHARAKTEROLOGIA PRACY

Innowacyjny model opisywania stanowisk pracy, środowiska pracodawcy i wyzwań zawodowych poprzez cechy charakteru, umożliwiający kojarzenie pracodawców i absolwentów na podobieństwo serwisu randkowego. Model opracowany na potrzeby organizatorów doradztwa kariery oraz praktycznej nauki zawodu. Elektroniczny profil ucznia, na wzór karty postaci z fabularnych gier elektronicznych, zwiększa atrakcyjność rozwiązania dla uczniów, zachęcając ich do rozwoju i kumulowania kompetencji.

Tytuł projektu: CHARAKTEROLOGIA - przyjazne opisy zawodów i stanowisk pracy w doradztwie karier i praktycznej nauce zawodu.
Pomysł i realizacja testu: Kapitał Kariery Sp. z o.o.
Region konkursowy oraz miejsce realizacji: Południowa Kapituła Innowacji, województwo dolnośląskie, Wrocław.
Status innowacji: Rekomendacja

VOUCHERY STAŻOWE

Program bonusów dla firm przyjmujących na staż powiązany z ekonomią społeczną. Innowacyjny model motywowania pracodawców do organizacji staży w zamian za vouchery współfinansujące usługi, produkty promocyjne, rabaty lokalnych firm wspierających lub realizujących praktyczną naukę zawodu na zasadzie systemu świadczeń wzajemnych, barteru lub w modelu banku usług zgodnie z ideą „kolacje za edukację". W systemie promowane są usługi lub produkty podmiotów ekonomii społecznej.

Tytuł projektu: VOUCHERY STAŻOWE - model bonusowy dla firm przyjmujących na staż powiązany z ofertę ekonomii społecznej.
Pomysł i realizacja testu: Fundacja Forum Inicjatyw Rozwojowych.
Region konkursowy oraz miejsce realizacji: Wschodnia Kapituła Innowacji, województwo podlaskie, Białystok, Łomża.
Status innowacji: Rekomendacja

Dla kogo? Dla studentów i biur karier poszukujących atrakcyjnych dla młodzieży metod popularyzacji zawodów. Dla biur karier szukających alternatywnych form finansowania staży w firmach współpracujących z biurem karier w ramach wymiany usług.

BOX REKRUTACYJNY

Narzędzie edukacyjne w formie skrzynki przygotowujące absolwenta do rozmowy kwalifikacyjnej i umożliwiające zbieranie informacji zwrotnej od pracodawców celem doskonalenia kompetencji w zakresie pozyskiwania pracy. Składa się z kart informacyjnych z poradami na temat rozmowy kwalifikacyjnej, gadżetów relaksujących, ćwiczeń praktycznych. Kluczowym elementem jest pakiet indywidualnych wizytówek z kodem NFC/QR skanowanych smartfonem. Rezultatem jest szybki i nowoczesny feedback od pracodawcy, wypełniona ankieta, ocena i historia rozmów w bazie online.

Tytuł projektu: BOX REKRUTACYJNY: skuteczne narzędzia przygotowujące na rozmowę kwalifikacyjną.
Pomysł i realizacja testu: Agencja Reklamowa Quiet Axis.
Region konkursowy oraz miejsce realizacji: Zachodnia Kapituła Innowacji, województwo wielkopolskie, Poznań.
Status innowacji: Pomysł

DRZEWO KOMPETENCJI

Narzędzie wspierające projektowanie staży w firmach identyfikujące pracowników posiadających ponadprzeciętne kompetencje edukacyjne powiązane z potrzebą edukacyjną stażysty lub ucznia. Drzewo kompetencji, jako narzędzie do obrazowania poziomów różnorodnych kompetencji w organizacji, pozwala w efektywny sposób zaprojektować staż w jednej firmie realizowany na kilku stanowiskach pracy z zaangażowaniem kilku kolejnych opiekunów stażu.

Tytuł projektu: DRZEWO KOMPETENCJI w systemie kształcenia zawodowego jako narzędzie wspierające projektowanie staży w firmach.
Pomysł i realizacja testu: Stowarzyszenie HR, Beata Grygorczuk.
Region konkursowy oraz miejsce realizacji: Wschodnia Kapituła Innowacji, województwo podlaskie, Białystok.
Status innowacji: Pomysł

Dla kogo? Dla studentów oraz doradców z biur karier zainteresowanych nowymi metodami rekrutacji i kontaktu z pracodawcą po rozmowie kwalifikacyjnej. Dla studentów gotowych do nauki zawodu na różnych stanowiskach w jednej firmie.

DZIENNIKARZE ZAWODÓW

Model organizacji praktyk zawodowych dla uczniów szkół zawodowych oparty o wywiady zawodowe realizowane przez uczniów tych szkół pod opieką studentów psychologii w modelu dziennikarskim opisującym prawdziwe świadectwa pracy, sukcesy i porażki w zdobywaniu pracy, omawiane jako case study na zajęciach z nauczycielem przedsiębiorczości, doradcą zawodowym lub wychowawcą klasy. Współpraca uczniów szkół zawodowych i studentów tworzy warunki intermentoringu w obszarze kompetencji miękkich i technicznych.

Tytuł projektu: DZIENNIKARZE ZAWODÓW - wywiady zawodowe realizowane przez uczniów szkół zawodowych i ogólnokształcących.
Pomysł i realizacja testu: Europejski Dom Spotkań, Fundacja Nowy Staw.
Region konkursowy oraz miejsce realizacji: Wschodnia Kapituła Innowacji, województwo lubelskie, Lublin.
Status innowacji: Pomysł

FURTKA do kariery

Porównywarka ofert pracy na wzór sprawdzonych i bardzo popularnych wśród młodzieży narzędzi lub stron do porównywania produktów i usług o złożonych cechach w sklepach internetowych. Baza ofert z katalogiem filtrów zaproponowanych przez młodzież, która na co dzień podejmuje decyzje zakupowe. Narzędzie umożliwia porównywanie ofert pracy, ofert edukacyjnych czy stażowych z zastosowaniem indywidualnie dobranych cech, właściwości, warunków ważnych dla osoby podejmującej decyzję.

Tytuł projektu: FURTKA do kariery.
Pomysł i realizacja testu: Fundacja Rozwoju Talentów.
Region konkursowy oraz miejsce realizacji: Zachodnia Kapituła Innowacji, województwo wielkopolskie, Poznań.
Status innowacji: Pomysł

Dla kogo? Dla studentów gotowych do wsparcia uczniów szkół zawodowych w poznawaniu zawodów. Dla biur karier poszukujących nowych rozwiązań lub metod pośrednictwa pracy w oparciu o technologie internetowe i porównywanie ofert.

INTERMENTORING 3D

Model wspólnej edukacji studentów i absolwentów (nowych pracowników w firmie) w programie praktyki zawodowej. Rozwiązanie wykorzystuje najnowsze instrumenty zarządzania zasobami ludzkimi w firmach, takie jak intermentoring pomiędzy studentem a młodym pracownikiem firmy w formule wzajemnej edukacji pracowników, czy job sharing, w zakresie dzielenia stanowiska pracy pomiędzy studenta i pracownika (odrębne kompetencje teoretyczne i praktyczne), optymalizując proces kształcenia praktycznego studentów w firmach.

Tytuł projektu: INTERMENTORING 3D model wsparcia wzajemnego uczniów szkół zawodowych i studentów w jednolitym programie staży i praktyk.
Pomysł i realizacja testu: Krzysztof Kaszuba, pracownik akademicki.
Region konkursowy oraz miejsce realizacji: Wschodnia Kapituła Innowacji, województwo podkarpackie, Rzeszów.
Status innowacji: Pomysł

JĘZYK+

Platforma wsparcia dla uczniów i studentów realizujących zagraniczne praktyki zawodowe, ułatwiająca zdobywanie doświadczenia zawodowego za granicą lub w firmach posługujących się językiem obcym na stanowisku pracy. Innowacyjna platforma e-learningu do nauki branżowego języka obcego w trakcie pobytu za granicą wraz ze wsparciem tłumacza przywołanego w czasie rzeczywistym przez aplikację/ikonkę na smartfonie w sytuacji realnego problemu językowego w trakcie stażu lub pracy.

Tytuł projektu: JĘZYK+ platforma wsparcia dla uczniów i studentów realizujących zagraniczne praktyki zawodowe.
Pomysł i realizacja testu: Open Education Group sp. z o.o.
Region konkursowy oraz miejsce realizacji: Wschodnia Kapituła Innowacji, województwo podlaskie, Białystok.
Status innowacji: Pomysł

Dla kogo? Dla studentów chcących uczyć się od absolwentów uczelni oraz dla akademickich biur karier organizujących praktyki z pomocą absolwentów. Dla studentów przygotowujących się do praktyk w firmach zagranicznych wymiany zagranicznej.

MEET CUTE

Model medialny dla fundacji lub stowarzyszeń, które na co dzień rozwiązują problem społeczny, jakim jest bezrobocie wśród młodych osób, organizując programy stażowe, czy warsztaty rozwojowe. Dla Fundacji, które nie mogą dotrzeć z ofertą do uczniów i studentów z powodu braku środków na komunikację przez tradycyjne i płatne media, takie jak telewizja, radio czy prasa. Innowacja proponuje model komunikacji skutecznej, a jednocześnie przystępnej cenowo oferując sprawdzone instrumenty i kanały medialne dla fundacji przetestowane i optymalizowane w ramach eksperymentu.

Tytuł projektu: MEET CUTE, czyli jak dać się znaleźć w labiryncie rynku pracy.
Pomysł i realizacja testu: Fundacja Rozwoju Talentów.
Region konkursowy oraz miejsce realizacji: Zachodnia Kapituła Innowacji, województwo wielkopolskie, Poznań.
Status innowacji: Pomysł

SHERLOCK

Badanie losów absolwentów metodą projektów śledczych prowadzonych przez uczniów szkoły zawodowej współpracujących z dorosłym opiekunem. Uczniowie otrzymują stypendium dziennikarza śledczego z pakietem niezbędnych środków pracy wywiadowczej we współpracy ze studentami dziennikarstwa czy agencji detektywistycznej. Uczniowie szkoły zawodowej współpracują ze studentami i praktykami metodą projektową poznając jednocześnie realia rynku pracy w swoim obszarze zawodowym.

Tytuł projektu: SHERLOCK - badanie losów absolwentów metodą projektów śledczych.
Pomysł i realizacja testu: Fundacja Inicjatyw Społeczno-Gospodarczych KOMES.
Region konkursowy oraz miejsce realizacji: Północna Kapituła Innowacji, województwo zachodniopomorskie, Szczecin.
Status innowacji: Pomysł

Dla kogo? Dla biur karier oferujących edukację w różnorodnych formach poszukujących nowych kanałów medialnych. Dla studentów chcących pomóc młodszym uczniom w poznawaniu zawodu w ramach staży o charakterze dziennikarskim.

staże MIĘDZYKULTUROWE

Model projektowania staży zawodowych na styku kultur z udziałem społeczności romskich w roli stażysty lub pracodawcy. Rozwiązanie oferuje scenariusze i programy praktyk zawodowych w czterech wariantach stażu - w zależności od statusu i reprezentowanej społeczności przez stażystę lub opiekuna stażu oraz programy i narzędzia współpracy lokalnej instytucji na rzecz przygotowania specjalnych programów staży międzykulturowych sprzyjającej integracji zawodowej przedstawicieli odrębnych kultur w jednej społeczności lokalnej.

Tytuł projektu: STAŻE MIĘDZYKULTUROWE - model projektowania staży zawodowych z udziałem społeczności romskich.
Pomysł i realizacja testu: Fundacja Dialog i Porozumienie.
Region konkursowy oraz miejsce realizacji: Zachodnia Kapituła Innowacji, województwo lubuskie, Zielona Góra.
Status innowacji: Pomysł

student RESOCJALIZTORem

Model praktyki zawodowej studentów resocjalizacji. Pod opieką praktyków resocjalizacji i pod opieką merytoryczną dydaktyków, student przez kilka miesięcy asystuje więźniowi opuszczającemu zakład karny w jego powrocie do społeczeństwa. Innowacja umożliwia studentom resocjalizacji zdobycie doświadczenia w praktycznych aspektach zawodu a byłemu więźniowi kontrolowaną readaptację społeczną poprzez pomoc studenta w kwestiach mieszkaniowych oraz w powrocie na rynek pracy.

Tytuł projektu: STUDENT Resocjalizatorem.
Pomysł i realizacja testu: Fundacja Pedagogium.
Region konkursowy oraz miejsce realizacji: Zachodnia Kapituła Innowacji, województwo mazowieckie, Warszawa.
Status innowacji: Pomysł

Dla kogo? Dla studentów zainteresowanych dziedzictwem kulturowym, reprezentujących mniejszości narodowe lub uczących się na terenach przygranicznych. Dla studentów resocjalizacji oraz biur karier wspierających zagrożonych wykluczeniem.

TEAM BUILDING

Model warsztatów edukacyjnych z metodą praktycznego doświadczania złożonych i dynamicznych środowisk pracy w korporacjach i organizacjach w oparciu o technologię gry komputerowej (stosowanej w metodzie warsztatowej budującej zespół i testującą role grupowe w złożonych procesach decyzyjnych czy rywalizacyjnych charakterystycznych dla dużych organizacji i przedsiębiorstw). Atrakcyjna formuła edukacji poprzez zabawę z elementami grywalności przygotowana została przez praktyków zarządzania i specjalistów od gier komputerowych.

Tytuł projektu: TEAM BUILDING w trakcie stażu – nowe metody doświadczania złożonych i dynamicznych środowisk pracy w korporacjach i organizacjach.
Pomysł i realizacja testu: Agencja Doradczo Usługowa Arwi Partner.
Region konkursowy oraz miejsce realizacji: Południowa Kapituła Innowacji, województwo małopolskie, Kraków.

Dla kogo? Dla biur karier promujących kompetencje kluczowe w zakresie pracy zespołowej poszukujących nowych, atrakcyjnych form edukacji praktycznej opartych na symulacji i grach. Dla studentów aplikujących do korporacji i dużych firm.

DEFINICJA innowacji społecznej

Rozwiązania odpowiadające na zapotrzebowanie społeczne powodujące trwałą zmianę w grupie społecznej objętej wsparciem innowacji związane z innowacyjnymi produktami, usługami lub procesami, które umożliwiają odmienne rozwiązywanie typowych problemów społecznych, takich jak problem przejścia młodzieży z edukacji do pracy. Kluczowe jest rozpoznanie problemów społecznych a następnie dedykowanie im działań, projektów lub programów pozwalających na zmiany o trwałym charakterze. Innowacją jest tworzenie i testowanie nowych rozwiązań lub usprawnianie już istniejących, przy jednoczesnej ich optymalizacji, zgodnie z myślą więcej za mniej. Innowacyjność może dotyczyć zarówno wytwarzanych produktów, sposobu pracy, jak i kreowania nowych zjawisk oraz społecznej wartości dodanej. Innowacje społeczne zawdzięczają popularność zmianom w modelu rozwojowym państw, wspólnot czy przedsiębiorstw w Unii Europejskiej, gdzie wzmacnia się proces przechodzenia od konkurencyjności nastawionej na indywidualny zysk jednostki lub firmy do kooperacji i wielopoziomowej współpracy przynoszącej zyski szerokim grupom społecznym. Powołane przy Komisji Europejskiej konsorcjum Theoretical, Empirical and Policy Foundations for Social Innovation in Europe definiuje innowacje społeczne jako rozwiązania efektywne, nowatorskie, odpowiadające na rzeczywiste potrzeby społeczne, zwiększające społeczny potencjał do działania i prowadzące od pomysłu do jego wdrożenia, gdzie za niezbędne elementy wdrażania innowacji społecznych uważa się: międzysektorowość, tworzenie nowych relacji, otwartość na współdziałanie, koprodukcję i prosumpcję, rozumianą jako zaangażowanie konsumenta lub klienta w tworzenie produktu lub usługi, oddolność, współzależność, tworzenie nowych możliwości oraz efektywniejsze wykorzystanie środków i zasobów. O innowacji mówimy, zarówno w przypadku zastosowania sprawdzonych rozwiązań do nowego problemu, jak też w przypadku zaproponowania nowych i efektywniejszych rozwiązań dla starych problemów.

Na podstawie: dokumentacja konkursowa opracowana przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju, opis Narodowego Centrum Badań i Rozwoju

Co to znaczy? Innowacyjne rozwiązanie problemu społecznego, jakim jest wsparcie procesu przejścia młodzieży z edukacji do pracy, wymaga dobrego zrozumienia problemu i zaproponowania nowych rozwiązań dających więcej za mniej.

uczeń

Inkubator Innowacji Społecznych
innowacje testowane przez uczniów i szkoły zawodowe

POZnaj HISTORIE ZAWODOWE

Metoda badania losów absolwentów szkół zawodowych przez aktualnych uczniów tych samych szkół zaangażowanych w przedsiębiorczy projekt pozalekcyjny, będący metodą praktycznego doświadczania rynku pracy na prawdziwych historiach kolegów i koleżanek oraz praktycznego przygotowania do tranzycji na ich błędach i sukcesach. Model oferuje społecznościowe instrumenty docierania do losów zawodowych absolwentów szkoły zaprojektowane przez samych uczniów.

Tytuł projektu: POZnaj HISTORIE ZAWODOWE - badanie losów absolwentów szkół zawodowych przez uczniów tych szkół, jako metoda praktycznego doświadczania rynku pracy.
Pomysł i realizacja testu: Magdalena Zamojska, Szkoły zawodowe Poznań.
Region konkursowy oraz miejsce realizacji: Zachodnia Kapituła Innowacji, województwo wielkopolskie, Poznań.
Status innowacji: TOP innowacja

Problem, na który odpowiada Innowacja: Badanie losów absolwentów to kluczowe wyzwanie dla szkół zawodowych chcących podnieść efektywność kształcenia. Korespondencyjne metody badania losów dają zbyt niski poziom odpowiedzi, co utrudnia ocenę jakości kształcenia i podejmowanie stosownych korekt metod lub programu praktycznej nauki zawodu. Celem jest wypracowanie skutecznych metod badania losów absolwentów szkół zawodowych w oparciu o nowoczesne techniki komunikacyjne zastępujące listy w kopertach przynoszone po latach przez listonosza na nieaktualny już adres zamieszkania absolwenta oraz wykorzystanie obszarów i form społecznej aktywności młodych ludzi jakimi są portale społecznościowe w Internecie. Dlatego przetestowano przez uczniów i szkoły alternatywne techniki badawcze, takie jak wywiad telefoniczny oraz SMS z poszukiwaniem kontaktu telefonicznego lub ankieta internetowa i mail z poszukiwaniem adresów mailowych absolwentów metodą kuli śnieżnej w sieci, czy wirtualne spotkania klasowe z telekonferencją. Uczniowie realizujący badania na stażu zawodowym lub zajęciach pozalekcyjnych doświadczają rynku pracy na badanych losach zawodowych starszych uczniów.

Dla kogo? Dla studentów korzystających z portali społecznościowych w poznawaniu świata i swojej przyszłości zawodowej. Dla biur karier szukających nowych metod badania losów absolwentów uczelni w oparciu o portale społecznościowe oraz Internet.

KINO ZAWODOWE

Staż zawodowy zorientowany na konkretne stanowiska pracy w projekcie produkcji filmowej. Staż realizowany w modelu ekipy filmowej działającej jako grupa przedsiębiorcza operująca konkretnym budżetem produkcji filmu promującego wybrany zawód lub pracodawcę. Uczniowie danego zawodu poznają jego rynkowe aspekty przy okazji przygotowania i produkcji filmu oraz przekazują tę wiedzę swoim rówieśnikom i młodszym uczniom zwiększając trafność ich wyborów edukacyjno-zawodowych.

Tytuł projektu: KINO ZAWODOWE - staże zawodowe zorientowane na stanowiska pracy w projekcie produkcji filmowej.
Pomysł i realizacja testu: Fundacja Biznes i Prawo.
Region konkursowy oraz miejsce realizacji: Wschodnia Kapituła Innowacji, województwo podlaskie, Białystok.
Status innowacji: Rekomendacja

MIASTECZKO ZAWODOWE

Innowacyjny staż zawodowy uczniów, którego celem jest kodowanie zawodów na poziomie czynności, zadań zawodowych w modelu miasteczek zawodów. Kodowanie realnych stanowisk pracy jest nową metodą doradztwa karier aktywizującą uczniów i studentów w procesie opisu, czyli poznawania i rozumienia rzeczywistych środowisk pracy. W modelu tym sami uczniowie tworzą nowe narzędzie diagnostyczne wspierając ich decyzje edukacyjno-zawodowe.

Tytuł projektu: MIASTECZKO ZAWODOWE – kodowanie zawodów w opisie stanowisk nową metodą doradztwa karier dla uczniów szkół zawodowych.
Pomysł i realizacja testu: Katarzyna Panek, doradca zawodowy.
Region konkursowy oraz miejsce realizacji: Północna Kapituła Innowacji, województwo kujawsko-pomorskie, Wąbrzeźno.
Status innowacji: Rekomendacja

Dla kogo? Dla studentów z zacięciem artystycznym lub dziennikarskim. Dla studentów z podejściem analitycznym chcących opisać czynności zawodowe w pracy. Dla doradców z biur karier szukających nowych narzędzi pracy oraz aktualnych informacji o zawodach.

LOWE STAŻ

Model edukacji środowiskowej, na wzór lokalnych ośrodków wiedzy i edukacji, zintegrowany z włoskim modelem sprzedaży bezpośredniej KmZERO. Integracja tych dwóch innowacyjnych rozwiązań wiąże się z opracowaniem międzynarodowego programu staży dla uczniów szkół zawodowych w branży gastronomicznej, rolnej lub turystycznej, inicjującego w lokalnym środowisku na obszarach wiejskich, w otoczeniu szkoły, współpracę przedsiębiorców, szkoły oraz gminy na rzecz promocji produktów regionalnych i walorów turystycznych gminy.

Tytuł projektu: LOWE STAŻ - model lokalnych ośrodków wiedzy i edukacji zintegrowany z KmZERO jako symulacja rynku w ramach stażu zawodowego.
Pomysł i realizacja testu: Vision PR Anna Moczulewska.
Region konkursowy oraz miejsce realizacji: Wschodnia Kapituła Innowacji, województwo podlaskie, Białystok.
Status innowacji: Pomysł.

Łatwiejszy DOSTĘP DO PRAKTYK

Ułatwienie wejścia na rynek pracy dla uczniów techników to rozwiązanie udoskonalające nauczanie dualne w technikum. Celem jest stworzenie warunków, by niedoceniani z powodu braku doświadczenia uczniowie wybili się i mogli wypełnić deficyt fachowców na rynku pracy. Pomysł opiera się na umożliwieniu przedsiębiorcom w branży mechatroniki lub informatyki ingerencję w edukację przez prowadzenie w szkołach szkoleń branżowych, przedstawianie kultury pracy w branży oraz realizację staży.

Tytuł projektu: Łatwiejszy dostęp na rynek pracy poprzez praktyczną naukę W BRANŻY MECHATRONICZNEJ
Pomysł i realizacja testu: Marcello Bardus jako uczeń technikum, Andrzej Stępnikowski jako partner lokalny i koordynator testu.
Region konkursowy oraz miejsce realizacji: Zachodnia Kapituła Innowacji, województwo mazowieckie, Radom.
Status innowacji: Pomysł.

Dla kogo? Dla studentów z obszarów wiejskich poszukujących inspiracji oraz perspektyw rozwoju w miejscu zamieszkania z wykorzystaniem walorów kulturowych i dziedzictwa wsi. Dla studentów mających zbyt mało zajęć praktycznych na uczelni.

mistrz

Inkubator Innowacji Społecznych

innowacje testowane przez małe firmy i rzemiosło

KLASTER edukacji praktycznej

Rozwiązanie kooperacyjne z wykorzystaniem technologii internetowych służące projektowaniu jednego programu stażu w kilku firmach w odpowiedzi na typowe bariery w finansowaniu praktyk zawodowych. Innowacyjny model edukacji wsparty platformą internetową do tworzenia programów staży na kilku stanowiskach pracy zmniejsza koszty firm związane z ich zaangażowaniem w kształcenie praktyczne oferując uczniom szkół zawodowych oraz studentom ciekawsze programy praktyk poprzez łączenie potencjału edukacyjnego kilku współpracujących firm.

Tytuł projektu: KLASTER EDUKACJI PRAKTYCZNEJ - projektowanie jednolitego programu staży w wielu firmach.
Pomysł i realizacja testu: White Hill sp. z o. o. Spółka Komandytowa.
Region konkursowy oraz miejsce realizacji: Wschodnia Kapituła Innowacji, województwo podlaskie, Białystok.
Status innowacji: TOP innowacja

Problem, na który odpowiada Innowacja: Kształcenie praktyczne studentów oraz uczniów szkół zawodowych w firmach jest niezadawalające, niejednokrotnie powodując frustrację, zniechęcenie a nawet złe praktyki w realizacji postulatu dostosowania edukacji do potrzeb rynku pracy. Wiąże się to, między innymi, z rozbieżnością aspiracji edukacyjnych stażystów i faktycznych możliwości lub warunków edukacyjnych w firmie przyjmującej na staż. Niejednokrotnie, po prostu, firma zajmuję się w swojej działalności gospodarczej czymś innym, niż to, czego chce nauczyć się stażysta lub też nie może, ze względu na organizację procesu produkcji, w zadowalającym stopniu zbliżyć stażysty do swoich procesów, urządzeń czy maszyn zaangażowanych w generowanie zysku przedsiębiorcy. Stąd narzędzie rozwiązujące ten problem beż obciążania kosztami pracodawców. Dzięki niemu stażysta nauczy się w każdej firmie jej specyfiki łącząc kompleksowo różnorodne doświadczenia w jeden program stażu. Kluczem innowacji jest funkcjonalność kalendarza i kreatora programu stażu oparta na specyfikacji zadaniowej i narzędziowej każdej firmy wchodzącej w klaster firm zainteresowanych edukacją praktyczną uczniów lub studentów.

Dla kogo? Dla studentów chcących w ramach praktyki nauczyć się więcej niż oferuje jedna firma i skłonnych odbywać praktykę w kilku miejscach i terminach, dla poszukujących kompetencji szerszych niż jeden zawód. Dla biur karier zarządzających praktykami.

Czas na MOTO STAŻ

Model opracowywania zindywidualizowanego programu stażu przez rzemiosło promujące zawody branży motoryzacyjnej w realiach rynku rzemieślniczych usług motoryzacyjnych. Rozwiązanie oferuje narzędzia oceny kompetencji praktycznych ucznia w kontekście wyzwań środowisk pracy w rzemiośle oraz przekładania zdiagnozowanych braków kompetencyjnych na program wakacyjnego stażu zawodowego pod indywidualne potrzeby ucznia oraz firmy przyjmującej na staż.

Tytuł projektu: Czas na MOTO STAŻ – nowa jakość stażu
Pomysł i realizacja testu: Cech Rzemiosł Motoryzacyjnych w Warszawie.
Region konkursowy oraz miejsce realizacji: Zachodnia Kapituła Innowacji, województwo mazowieckie, Warszawa.
Status innowacji: Rekomendacja

PRACOWNIA LIPOWA

Rozwiązanie umożliwiające organizację krótkich staży i długoterminowych praktyk zawodowych z zakwaterowaniem w miejscu nauki. Rzemieślnikom pragnącym zaangażować się w intensywniejszą edukację, w tradycji czeladniczej z zachowaniem równowagi praca – życie, oferowany jest model edukacyjny i biznesowy funkcjonowania ośrodka edukacyjnego w miejscu zamieszkania rzemieślnika oraz współpracujących pracowni dzielących między sobą koszt biznesowy i rodzinny edukacji praktycznej w zawodzie.

Tytuł projektu: PRACOWNIA Lipowa – zrównoważony model edukacji praktycznej w rzemiośle na przykładzie pracowni ceramicznej
Pomysł i realizacja testu: Jerzy Fiedoruk, rzemieślnik.
Region konkursowy oraz miejsce realizacji: Wschodnia Kapituła Innowacji, województwo podlaskie i warmińsko-mazurskie, Białystok - Mącze.
Status innowacji: Rekomendacja

Dla kogo? Dla studentów szukających wartościowych praktyk, wiarygodnych firm i programów praktyk dostosowanych do potrzeb. Dla studentów kierunków artystycznych gotowych zamieszkać w miejscu nauki. Dla biur karier współpracujących z rzemiosłem.

INFOKONSERWATOR

Model programu praktyk na pograniczu informatyki oraz konserwacji sprzętu komputerowego. Program dla uczniów szkół branżowych I stopnia o niższych aspiracjach lub możliwościach edukacyjnych, jednak w ciekawym środowisku pracy powiązanym z najnowszymi technologiami. Nowe stanowisko pracy „osoby sprzątającej komputer" powiązane jest z zadaniami związanymi z konserwacją sprzętu na poziomie technicznym i programistycznym tworząc interesujące wyzwania zawodowe.

Tytuł projektu: INFOKONSERWATOR - opracowanie oraz wdrożenie programu praktyk zawodowych na pograniczu informatyki oraz konserwacji sprzętu komputerowego.
Pomysł i realizacja testu: SOS PC Adam Adamski.
Region konkursowy oraz miejsce realizacji: Wschodnia Kapituła Innowacji, województwo podlaskie, Białystok.
Status innowacji: Pomysł.

WALIDACJA staży

Rozwiązanie oferujące standardy egzaminacyjne dla zadań zawodowych w programie staży dla uczniów szkół zawodowych. Umożliwia zdobywanie potwierdzonych kompetencji zawodowych dla części kwalifikacji oraz programowanie precyzyjnych praktyk i staży zawodowych zorientowanych na narzędzia, maszyny, czynności i zadania zawodowe oczekiwane na rynku pracy z zastosowaniem platformy internetowej do projektowania programów staży łożonych z certyfikowanych zadań zawodowych.

Tytuł projektu: WALIDACJA STAŻY - standardy egzaminacyjne dla zadań zawodowych w programie staży dla uczniów szkół zawodowych.
Pomysł i realizacja testu: Izba Rzemieślnicza i Przedsiębiorczości w Białymstoku, Józef Jacek Hordejuk.
Region konkursowy oraz miejsce realizacji: Wschodnia Kapituła Innowacji, województwo podlaskie, Białystok.
Status innowacji: Pomysł.

Dla kogo? Dla studentów o mniejszych aspiracjach szukających praktycznego kontaktu z technologią informatyczną. Dla studentów chcących potwierdzić po praktyce studenckiej kompetencje dla kwalifikacji związanych z konkretnymi zadaniami zawodowymi.

zasada EMPOWERMENT

Kluczową zasadą wdrażania innowacji społecznych jest włączanie grupy docelowej, czyli użytkowników lub odbiorców nowego rozwiązania w proces opracowania jego założeń, według zasady nic o nas bez nas. Konsultowanie pomysłu z grupą docelową nie tylko zwiększa jego trafność i skuteczność, ale zwiększa prawdopodobieństwo zaangażowania współautorów w dalsze etapy jego wdrożenia, takie jak testowanie czy upowszechnianie wyników. Empowerment w zarządzaniu definiuje się jako udzielanie władzy poprzez włączenie pracowników w podejmowanie decyzji dotyczących organizacji, co przekłada się na świadomość kosztów, poczucie przynależności, wzrost wydajności oraz poprawę relacji w zespole. Prowadzi do tego, że pracownicy podchodzą do zadań jak właściciele firmy, z większym zaangażowaniem i odpowiedzialnością za firmę. Traktując lokalną społeczność stojącą przed wspólnym problemem, jako swoistą organizację, w której pracownikami lub członkami zespołu są potencjalni użytkownicy i odbiorcy innowacji, można oczekiwać podobnych efektów, związanych z większym zaangażowaniem i odpowiedzialnością grupy docelowej za nowy pomysł.

WDROŻENIE w etapach

Przy wdrożeniu innowacji społecznej należy pamiętać o podstawowych etapach wdrożenia, jakimi są: opracowanie pomysłu lub jego rozwinięcie do poziomu narzędzi; przygotowanie do testu w konkretnym środowisku, dla którego opracowano pomysł, w szczególności współpraca z grupą docelową według zasady empowerment; testowanie na małej grupie użytkowników i odbiorców innowacji; ewaluacja rozwiązania, czyli ocena jego efektywności oraz po zakończeniu testu opracowanie finalnej wersji i rekomendacji do szerszych wdrożeń innowacji przez zainteresowane podmioty.

Na podstawie: dokumentacja konkursowa opracowana przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju, regulamin Inkubatora Innowacji Społecznych oraz doświadczenia Białostockiej Fundacji Kształcenia Kadr

Jak to zrobić? Punktem wyjścia jest włączenie grupy docelowej w opracowanie szczegółów rozwiązania, co zapewni trafność innowacji oraz zwiększy szanse zaangażowania odbiorców i użytkowników w kolejne kluczowe etapy wdrożenia innowacji społecznej.

KONTAKT z inkubatorem innowacji

Białostocka Fundacja Kształcenia Kadr, jako Lider Inkubatora Innowacji Społecznych oferuje wsparcie doradcze po zakończeniu projektu w ramach którego powstała niniejsza publikacja. Eksperci naszej instytucji pomogą użytkownikom lepiej zrozumieć przedstawione w podręczniku innowacje a w razie potrzeby pomogą w kontaktach z Partnerami Inkubatora, autorami pomysłów i specjalistami zaangażowanymi w opracowanie i testowanie rozwiązań. Naszym celem jest więc wsparcie użytkowników w poprawnym stosowaniu innowacji w praktyce społecznej lub w pracy zawodowej.

Lider Inkubatora, kategoria STUDENT: Białostocka Fundacja Kształcenia Kadr, ul. Spółdzielcza 8, 15-441 Białystok, fundacja@bfkk.pl, +48 85 653 77 00, www.bfkk.pl, www.czasnastaz.edu.pl, Koordynator: Michał Skarzyński

Partner Inkubatora, kategoria MENTOR: Fundacja Gospodarcza w Gdyni, ul. Olimpijska 2, 81-538 Gdynia, www.fungo.com.pl
Partner Inkubatora, kategoria UCZEŃ: Narodowe Forum Doradztwa Kariery, Al. Jerozolimskie 51/9, 00-697 Warszawa, www.nfdk.pl
Partner Inkubatora, kategoria MISTRZ: Związek Rzemiosła Polskiego, ul. Miodowa 14, 00-246 Warszawa, www.zrp.pl

OBSZARY dalszej współpracy

Podstawowym obszarem współpracy z przyszłymi użytkownikami innowacji społecznych jest przekazanie pakietu narzędzi powiązanych z wybranymi innowacjami rekomendowanymi do wdrożenia, czyli rozwiązań o statusie TOP innowacji lub rekomendacji. Możliwe jest przekazanie użytkownikom wzorów kwestionariuszy, przykładowych programów staży, szkoleń lub warsztatów, wzorów umów oraz innych kluczowych elementów tych rozwiązań. Ponadto możliwa jest współpraca w zakresie przygotowania wspólnych projektów finansowanych w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego wykorzystujących opisane w tym podręczniku rozwiązania.

Dla zainteresowanych: Instytucje, organizacje, firmy lub osoby zainteresowane zastosowaniem innowacji w praktyce mogą kontaktować się z Liderem Inkubatora. Oferujemy wsparcie doradcze i możliwość współpracy w ramach EFS oraz naszych działań statutowych.